

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2022 ජනවාරි

යෝජිත උත්තර

(303) මූල්‍ය පාලනයන් සහ විගණනය (FCA)

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

නො. 540, පූජ්‍ය මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,

නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.

දුරකථන: 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
අදියර III විභාගය - 2022 ජනවාරි
(303) මූල්‍ය පාලනයන් සහ විගණනය
යෝජිත උත්තර

(මුළු ලකුණු 20)

A කොටස

1 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 01 - ව්‍යාපාරික පරිසරය සහ පාලන ආකෘතිමය රාමුව

(a)

- 1 ඉහළ විනිවිදභාවය
- 2 ඉහළ වගවීම
- 3 මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාවය
- 4 වඩාත් හොඳින් අවදානම් සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ හැකියාව
- 5 කළමනාකරණ දුර්වලතා ඇතිවීමේ අවදානම අවම වීම
- 6 ගැටුම් සහ වංචා අවම වීම
- 7 අභ්‍යන්තර පාලනය සහතික වීම
- 8 තීරණ ගැනීමේ හැකියාව ඉහළ යෑම
- 9 නීති රීති වලට අනුගතව කටයුතු සිදු වීම
- 10 ධනාත්මක හැසිරීම් වර්ධනය වීම
- 11 කීර්තිනාමය හා සබඳතා වර්ධනය වීම
- 12 වඩාත් ඉහළ කළමනාකරණය

(ලකුණු 03)

(b)

- 1 **අධීක්ෂණ වගකීම** - මණ්ඩල අධීක්ෂණය සහ වගකීම්, කළමනාකරණ වගවීම් සහ අධිකාරිය, කම්පුවල අධිකාරිය සහ වගකීම්
- 2 **කුසලතා සහ සංස්කෘතිය** - කාර්ය සාධන කළමනාකරණය සහ දිරිගැන්වීම්, ව්‍යාපාර සහ මෙහෙයුම් මූලධර්ම, නායකත්ව සංවර්ධනය සහ කුසලතා වැඩසටහන්
- 3 **යටිතල පහසුකම්** - ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි වාර්තාකරණය, සන්නිවේදනය සහ තාක්ෂණය

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 05)

2 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 02 - අවදානම් කළමනාකරණ ආකෘතිමය රාමුව

1 මෙහෙයුම් අවදානම

සංවිධානයක් එදිනෙදා ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වාගෙන යාමට උත්සාහ කිරීමේදී තම ක්ෂේත්‍රයට හා කර්මාන්තයට අදාළ විවිධ අවිනිශ්චිතතාවයන්ට හා උපද්‍රව වලට මුහුණ දීමට සිදුවේ. අභ්‍යන්තරික ක්‍රියාවලි, මානව සම්පත් සහ පද්ධතීන් අඩපණ වීම තුළින් මේවා පැන නැගිය හැක.

උදාහරණ

- සංවිධානයේ තොරතුරු පද්ධතියට අනවසරයෙන් ඇතුළු වීම සහ තොරතුරු සොරකම් කිරීම.
- යන්ත්‍ර සූත්‍ර අනපේක්ෂිත ලෙස අඩපණ වීම.
- සේවක වැඩ වර්ජන.
- අනපේක්ෂිත සැපයුම් ද්‍රව්‍ය හිඟවීම සහ පාරිභෝගික ඇණවුම් සපුරාලීමට අපොහොසත් වීම.
- ආයතනයේ තොරතුරු පද්ධතියට අනවසරයෙන් ඇතුළු වීම.

2 වංචා අවදානම

සේවකයන්ගේ හෝ බාහිර පාර්ශවයන්ගේ වංචනික ක්‍රියා මඟින් අලාභයන් ඇතිවීමේ අවදානමයි.

උදාහරණ

- සංවිධානයේ වත්කම් සොරකම් කිරීම.
- වංචනික ගණුදෙනු සිදු කිරීම.
- වංචනික ගනුදෙනු සිදුකිරීමට සහය වීම.
- වංචාවක නිරත වීමේ අරමුණින් නිවැරදි නොවූ මූල්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම.
- ආයතනයේ දත්ත හා තොරතුරු අවහාලිතා කිරීම.
- හිතාමතා වැරදි මූල්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම.

3 අනුකූලවීමේ අවදානම

නීතීන් හා රෙගුලාසි වලට අනුකූල වීමට අපොහොසත් වීමයි. නීතීන් හා රෙගුලාසි වලට අනුකූල නොවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දඩ හෝ වන්දි ගෙවීමට සිදු වේ.

උදාහරණ

- සේවකයකු, සංවිධානයක නීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූල වීමට අපොහොසත් වීම.
- මහ බැංකුව විසින් පනවන ලද අවම ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා අනුපාතය පවත්වාගැනීමට බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන අපොහොසත් වීම.
- රක්ෂණ සමාගමක් කාර්තුමය මූල්‍ය ප්‍රකාශන රක්ෂණ මණ්ඩලයට ලබාදීමට අපොහොසත් වීම.
- E.P.F සහ E.T.F ගෙවීමට අපොහොසත් වීම.
- බදු ගෙවීමට අපොහොසත් වීම.
- වාර්ෂික මහා සභාව පැවැත්වීමට අපොහොසත් වීම.
- ආයෝජන මණ්ඩලයට අවශ්‍ය වාර්තා සැපයීමට අපොහොසත් වීම.

4 කීර්තිනාම අවදානම

සංවිධානය පිළිබඳ මහජනයා තුළ ඇති ප්‍රසිද්ධිය යම් අවාසි සහගත සිදුවීම් හෝ ක්‍රියාවන් පෙලක් නිසා හානි වීමේ අවදානමයි.

උදාහරණ

- පරිසරයට හිතකාමී ලෙස ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වාගෙන යාමට අපොහොසත් වීම.
- ගුණත්වයෙන් අඩු නිෂ්පාදන සැපයීම.
- පාරිභෝගිකයන්ගේ අවධානය සපුරා ලීමට අපොහොසත් වීම.
- යහපත් ව්‍යාපාර පරිචයන් සමග අනුගත වීමට අපොහොසත් වීම.

(මුළු ලකුණු 05)

3 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 02 - අවදානම් කළමනාකරණ ආකෘතිමය රාමුව

- 1 පාර්ශව තුනක සබඳතාවය - විගණක, බැංකුව සහ එස්. ජේ (පෞද්.) සමාගම
- 2 උචිත විෂය කරුණු - ඉදිරි වසර පහක පුරෝකථනය කරන ලද වාර්තා
- 3 උචිත නිර්ණායක - පුරෝකථනය කරන ලද වාර්තා මත විගණකගේ මතය
- 4 ප්‍රමාණවත් හා යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි - පුරෝකථනට පදනම් වූ සාක්ෂි
- 5 නිගමනය - පුරෝකථනය කරන ලද වාර්තා මත විගණන මතය

(මුළු ලකුණු 05)

4 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 09 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනයක් සඳහා විගණන තත්ත්ව පාලන අවධානය

(a)

- 1 වෘත්තීය අධ්‍යාපනය
- 2 පුහුණුව ඇතුළු අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධනය
- 3 වැඩ පළපුරුද්ද
- 4 පෙර අත්දැකීම් ඇති කාර්ය මණ්ඩලයක් බඳවා ගැනීම
- 5 තනි මාර්ගෝපදේශණ සැසි සහ රැස්වීම් පැවත්වීම
- 6 කණ්ඩායම් ක්‍රියාකරකම්
- 7 අවධාන වට වෘත්තීය විශේෂඥයන් බඳවා ගැනීම
- 8 ස්වාධීන වීමට අවධාන පුද්ගලයින් සඳහා ස්වාධීන අධ්‍යාපනය ලබාදීම

(ලකුණු 02)

(b)

- 1 අධීක්ෂණය
- 2 සේවාදායක සබඳතාවය පිළිගැනීම සහ අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම
- 3 මානව සම්පත්
- 4 කාර්යභාරය ඉටුකිරීම
- 5 අදාළ අවාරධර්ම අවධානයන්
- 6 ආයතනය තුළ ගුනාත්මකභාවය පවත්වාගෙන යාම සඳහා නායකත්ව වගකීම

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය

5 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 05 - අවදානම් තක්සේරුව සහ විගණන ක්‍රියාවලිය

(a)

අවදානම් තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටීන් යනු මූල්‍ය ප්‍රකාශන මට්ටමෙන් සහ සැදහුම් මට්ටමෙන් වංචාවක් හෝ වැරද්දක් හේතුවෙන් ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශන අවදානම හඳුනාගෙන තක්සේරු කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර පාලනයන් ඇතුළුව ආයතනය සහ එහි පරිසරය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා සිදු කරන ලද විගණන ක්‍රියාපටිපාටිය.

(ලකුණු 02)

(b)

- 1 කළමනාකරණයෙන් සහ වෙනත් තෙවන පාර්ශවයන්ගෙන් විමසීම
- 2 විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රියාපටිපාටි
- 3 නිරීක්ෂණය
- 4 පරීක්ෂා කිරීම
- 5 අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරීන්ගෙන් විමසීම

(ලකුණු 03)

(c) (i)

- 1 සුබෝපහෝගී මහල් නිවසක් රු. මිලියන 100 කට කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂකගෙන් අත්පත් කර ගැනීම.
- 2 එලෙස අත්පත් කරගත් මහල් නිවාසය කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂකගේ බිරිඳ වන ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරියා වෙත නේවාසික පහසුකම් සඳහා ලබාදීම.
- 3 ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරියා විසින් වත්කම් අවභාවිතා කර ඇති බවට වූ අහිතකර මාධ්‍ය ප්‍රචාර.

(ලකුණු 02)

(ii)

විගණක විසින් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන් (ශ්‍රී. ල. වි. ප්‍ර.) වලට අනුකූලව විගණනය සිදු කලයුතු අතර, වැරදි හා වංචා හේතුවෙන් සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශණ ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර වන්නේද යන්න පිළිබඳව සාධාරණ සහතික විමක් ලබාදීම විගණකගේ වගකීම වේ.

විගණනයේ පවතින ආවේනික සීමා නිසා, වංචා හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ පැවතිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශ අනාවරණය නොවීමේ අවධානමක් ඇත. වංචාවක් මත ඇතිවූ ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශ හෙලිදරවු නොවීමේ අවදානම, වැරද්දක් මත ඇති වූ අවප්‍රකාශ හෙලිදරව් නොවීමට ඇති අවදානමට වඩා වැඩි වේ.

(ලකුණු 03)
(මුළු ලකුණු 10)

6 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 05 - අවදානම් තක්සේරුව සහ විගණන ක්‍රියාවලිය

(a)

වෘත්තීය සංශය දෘෂ්ඨිය යනු ප්‍රශ්න කිරීමේ මනසක් සහ සාධාරණ සැකයක් ඇතුළත් වන ආකල්පයක් වන අතර වැරද්දක් හෝ වංචාවක් හේතුවෙන් අවප්‍රකාශනයක් දැක්විය හැකි තත්වයක් පිළිබඳව අවදියෙන් සිටීමය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනයක් සැලසුම් කිරීමේදී හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී විගනක විසින් වෘත්තීය විනිශ්චයන් කල යුතුය.

(ලකුණු 03)

(b) දේපල පිරිසක සහ උපකරණ වලට අදාල සැදහුම්

1 පැවතීම	මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් ඉදිරිපත් කර ඇති සියලුම දේපල, පිරිසක හා උපකරණ ආයතනය තුළ තිබේද යන්න.
2 අයිතිය හා බැඳීම	දේපල, පිරිසක හා උපකරණ වල පාලනය සහ අයිතිය ආයතනය සතු වන බව.
3 සම්පූර්ණත්වය	දේපල, පිරිසක හා උපකරණ සම්බන්ධයෙන් වන සියලු ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් හඳුනා ගෙන වාර්තා කර ඇති බව.
4 අගය කිරීම හා වෙන් කිරීම	දේපල, පිරිසක හා උපකරණ ශ්‍රී. ල. ගි. ප්‍ර. 16 අනුව අගය කර ඇත්ද යන්න හා ඒ අනුව නිවැරදිව ක්ෂයවීම් සිදු කර ඇත්ද යන්න.
5 ඉදිරිපත් කිරීම හා අනාවරණය කිරීම	මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දේපල, පිරිසක හා උපකරණ සම්බන්ධ ශේෂයන් නිවැරදිව ඉදිරිපත් කර ඇතිද යන්න සහ අදාල අනාවරණයන් ප්‍රමාණවත් ලෙස සිදු කර ඇත්ද යන්න.

(ලකුණු 04)

(c)

1 වංචාවක් හෝ වැරද්දක් හේතුවෙන් සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරද යන්න පිළිබඳව සාධාරණ සහතිකයක් ලබා ගැනීම සහ එමගින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන අදාල මූල්‍ය වාර්තාකරණ රාමුවට අනුකූලව පිලියෙල කර තිබේද යන්න පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට

2 විගණකගේ සොයා ගැනීම් වලට අනුකූලව ශ්‍රී. ල. වි. ප්‍ර. වලින් නියම කර ඇති පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන මත වාර්තා කිරීම හා සන්නිවේදනය කිරීම.

(ලකුණු 03)
(මුළු ලකුණු 10)

7 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 08 - ආචාරධර්ම අවශ්‍යතා

(a) වෘත්තීමය අචාර ධර්ම වල මූලික මූලධර්මයන්

1 අවංක බව

සියළුම වෘත්තීය හා ව්‍යාපාරික සබඳතා වලදී සෘජු හා අවංක වීම පිළිබඳව වගකීමක් වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරුන්ට පැවරෙන බව මෙම සංකල්පයෙන් කියවේ. අවංකබව මඟින් සාධාරණ ගනුදෙනු හා සත්‍යවාදී බවද හැඟවේ.

2 අරමුණුගත බව

ඇල්ම සම්බන්ද ගැටුම් නිසා හෝ අන් අයගේ අයුතු බලපෑම නිසා වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරුන් විසින් තම ව්‍යාපාරික හෝ වෘත්තීය විනිශ්චයන් වෙනස් නොකල යුතු බවට වගකීමක් මෙම මූලධර්මය මඟින් පෙන්වා දේ.

3 වෘත්තීය නිපුණත්වය හා නිසි සැලකිල්ල

මෙම මූලධර්මය මඟින් සියළුම වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරුන් හට පහත වගකීම් පනවනු ලැබේ.

- සේවාදායකයින් හට හොඳ කාර්යක්ෂම සේවාවක් ලබාදෙනු ලබන බවට සහතික වීම සඳහා අවශ්‍ය මට්ටමට වෘත්තීය දැනුම හා කුසලතාවයන් පවත්වා ගැනීම.
- වෘත්තීයමය ක්‍රියාකාරකම් ඉටු කිරීමේදී හෝ වෘත්තීයමය සේවාවන් සැපයීමේදී අදාළ ශිල්පීය හා වෘත්තීමය ප්‍රමිතීන්ට අනුව ක්‍රියා කිරීම.

4 රහස්‍ය බව

සියළුම වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරුන් රහස්‍යබව පිළිබඳ මූලධර්මය මඟින් පහත දැ වලින් වැලකී සිටීමට වගකීමට බැඳේ.

- නිසි හා නිශ්චිත අධිකාරියකින් තොරව හෝ හෙළි කිරීමට නෛතික හෝ වෘත්තීය අයිතියක් හෝ යුතුකමක් නොමැති නම්, ආයතනයෙන් පිටත අනාවරණය කිරීම හෝ වෘත්තීය හා ව්‍යාපාරික සබඳතා හේතුවෙන් ලබාගත් රහස්‍ය තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම හෝ සේවයේ යෙදවීම සහ,
- වෘත්තීය සහ ව්‍යාපාරික සබඳතා හේතුවෙන් ලබාගත් රහස්‍ය තොරතුරු ඔවුන්ගේ පුද්ගලික වාසියට හෝ තෙවැනි පාර්ශවයන්ගේ වාසියට යොදා ගැනීම නොකල යුතුය.

5 වෘත්තීය හැසිරීම

වෘත්තීය හැසිරීම පිළිබඳ මූලධර්මය සියලු වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරුන්ට අදාළ නීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූල වීම සහ වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයා තමාගේ වෘත්තීය පිළිබඳව දන්නා හෝ දැනසිටිය යුතු අපකීර්තිමත් ක්‍රියාවන්ගෙන් වැලකීසිටීමට බැඳී සිටී.

(ලකුණු 06)

(b)

1 ස්වයං ඇල්ම පිළිබඳ තර්ජනය

මුදල් හෝ වෙනත් ඇල්මක් වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයාගේ විනිශ්චය හෝ හැසිරීමට නුසුදුසු ලෙස බලපානු ඇතැයි යන තර්ජනයයි.

උදාහරණ

- සේවාදායක කෙරෙහි සෘජු මූල්‍ය ඇල්මක් ඇති සහතික කිරීමේ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයින්
- සේවාදායකගේ මුළු ගාස්තු මත අනවශ්‍ය ලෙස යැපෙන සමාගමක්
- සහතික කිරීමේ සේවාදායකයකු සමග සැලකිය යුතු සමීප ව්‍යාපාරික සම්බන්ධයක් සහිත සහතික කිරීමේ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයකු
- සැලකිය යුතු සේවාදායකයකු අහිමි වීමේ හැකියාව පිළිබඳව සමාගම සැලකිලිමත් වනවිට

2 ස්වයං සමාලෝචන තර්ජනය

වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයකු විසින් වර්තමාන ක්‍රියාකාරකමක් හෝ වර්තමාන සේවාවක් සැපයීමේදී වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයා හෝ ඔහුගේ ආයතනයේ වෙනත් පුද්ගලයකු විසින් ඔවුන් පෙර ගන්නා ලද තීන්දුවක හෝ සේවාවක ප්‍රතිඵල නිසි ලෙස ඇගයීමට ලක් නොකිරීම නිසා හෝ ගණකාධිකාරී විසින් විනිශ්චයේ කොටසක් ලෙස විනිශ්චය කිරීමේදී විශ්වාසය නැතිවීම නිසා වන තර්ජනයයි.

උදාහරණ

- පද්ධති සැලසුම් කිරීමෙන් හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් පසු මූල්‍ය පද්ධති වල ක්‍රියාකාරීත්වයේ ඵලදායිතාවය පිළිබඳ සහතික නිකුත් කරන සමාගමක්
- සහතික කිරීමේ කටයුතු වල විෂය කරුණු වන වාර්තා ජනනය කිරීම සඳහා භාවිතා කරන මුල් දත්ත සකස් කල සමාගමක්
- සහතික කිරීමේ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙක් හෝ මෑතකදී සේවාදායකයාගේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හෝ නිලධාරියකු වීම
- සහතික වීමේ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙකු විෂය කරුණු කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඵල්ල කල හැකි තන් තනතුරක් ඇති කර තිබීම
- සහතික කිරීමේ ගනුදෙනුකරුවකු සඳහා සේවාවක් ඉටු කරන සමාගම, සහතික කිරීමේ කටයුතුවල විෂය තොරතුරු වලට සෘජුවම බලපායි නම්
- සහතිකවීමේ කාර්ය කාර්යභාරයක විෂය කරුණු වලට සෘජුවම බලපාන සේවාවක් ආයතනය විසින් සිය සහතිකවීමේ සේවාදායකයෙකු වෙත් සැපයීම

3 උපදේශනය පිළිබඳව තර්ජනය

වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයෙකුගේ තර්ජනය සේවාදායකයාගේ හෝ සේව්‍යෝජකයාගේ තත්වය වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයාගේ අරමුණුගත බවට පටහැනි වනතෙක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම නිසා වන තර්ජනයයි.

උදාහරණ

- විගණන සේවාදායකයකුගේ කොටස් ප්‍රවර්ධනය කරන විගණන සමාගමක්
- වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයකු විගණන සේවාදායකයෙකු වෙනුවෙන් නඩු පැවරීම හෝ තෙවන පාර්ශවයන් සමග ආරවුල් සම්බන්ධයෙන් නීතීඥයකු ලෙස කටයුතු කරයි නම්

4 හුරුපුරුදු බව පිළිබඳ තර්ජනය

සේවාදායකයෙකු හෝ සේවයෝජකයෙකු සමඟ දීර්ඝ හෝ සමීප සම්බන්ධතාවයක් හේතුවෙන් වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයකු ඔවුන්ගේ අවධානයෙන් අනුකම්පා කරනු ඇති බවට හෝ ඔවුන්ගේ වැඩ පිළිගැනීමට ඇති තර්ජනයයි.

උදාහරණ

- සේවාදායකයාගේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හෝ නිලධාරියෙකු ගේ සමීප පවුලේ සාමාජිකයෙකු සිටින කාර්යභාරය භාරගැනීමේ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙක් ලෙස කටයුතු කිරීම
- කාර්යභාරය සිදුකරන කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙකුට සමීප හෝ ආසන්නතම පවුලේ සාමාජිකයකු වන, සේවාදායකයාගේ සේවකයකු සිටින අතර ඔහු කාර්යභාරය භාරගැනීමේ විෂය කරුණු කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් කලහැකි නම්
- වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයෙකු සේවාදායකයාගේ තැනි හෝ මනාප / අනුග්‍රහපූර්වක ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම හා එහි වටිනාකම සුළු හෝ නොසැලකිලිමත් නොවේ නම්
- සහතික වීම ලබාදෙන සේවාදායකයා සමඟ දීර්ඝ සම්බන්ධතාවයක් ඇති ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් සිටින විටක

5 බිය ගැන්වීමේ තර්ජනය

වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයාට අනවශ්‍ය බලපෑමක් කිරීමට උත්සහ කිරීම ඇතුළුව සත්‍ය හෝ වටහාගත් පීඩන හේතුවෙන් වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයෙකු අරමුණුගත බවින් යුතුව ක්‍රියා කිරීමෙන් වැළැක්වීම නිසා ඇතිවන තර්ජනයයි.

උදාහරණ

- සමාගමක් සේවාදායකයකුගේ සේවයෙන් ඉවත් කරන බවට තර්ජනය කිරීම
- කිසියම් ගනුදෙනුවක් සඳහා සේවාදායකයාගේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව විගණන සමාගම දිගින් දිගටම එකඟ නොවන්නේ නම්, එය සමාගමට සැලසුම් කල සහතික නොවන කොන්ත්‍රාත්තුවක් ප්‍රදානය කොකරන බව පෙන්වන විගණන සේවාදායකයෙක්
- සමාගමට සේවාදායකයා විසින් නඩු පවරන බවට තර්ජනය කරයි නම්
- ගාස්තු අඩු කිරීම සඳහා කරන ලද වැඩප්‍රමාණය නුසුදුසු ලෙස අඩු කිරීමට සමාගමකට බලපෑම් කරනු ලබයි නම්
- යම් කරුණක් පිළිබඳ විශේෂඥ දැනුමක් ඇති සේවාදායක සේවකයෙකුගේ තීන්දුව සමඟ එකඟ වීමට වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයාට පීඩනයක් ඇති කිරීම
- විගණන සේවාදායකයෙකුගේ නුසුදුසු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිකර්මයකට ගණකාධිකාරීවරයා එකඟ නොවන්නේ නම් සැලසුම් කරන ලද උසස්වීම සිදු නොවන බව සමාගම විසින් වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයෙකුට දැනුම් දෙනු ලැබීම

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය

8 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 03 - අභ්‍යන්තර පාලනයන් සහ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාවලීන්

(a)

මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ විශ්වාසනීයත්වය, මෙහෙයුම් වල ඵලදායීතාවය හා කාර්යක්ෂමතාව සහ අදාළ නීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූල වීම යන ආයතනික අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම පිළිබඳව සාධාරණ සහතිකයක් ලබාදීම සඳහා පාලනය පිළිබඳ වගකියන පාර්ෂවය, කළමනාකරණය සහ අනෙකුත් පිරිස් විසින් සැලසුම් කරන ලද, ක්‍රියාත්මක කරන ලද සහ පවත්වාගෙන යනු ලබන ක්‍රියාවලීන්ය.

(ලකුණු 03)

(b) දුර්වලතා	(c) නිර්දේශ
1 විකුණුම් අයභාරය සෑම මාස දෙකකට වරක් හඳුනා ගැනීම.	සේවා සැපයීම මාසිකව සිදුවන බැවින් මාසික පදනම මත හඳුනාගත යුතුය.
2 සියළුම ඉන්වොයිසි මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ සිටින විධායකයකු විසින් ජනනය කරනු ලැබීම.	ඉන්වොයිස් නිකුත් කිරීම හා සම්බන්ද වැඩ බෙදීමක් සිදු විය යුතු අතර නිසි අධිකාරියකින්ද යුක්ත විය යුතුය.
3 මූල්‍ය වර්ෂය අවසානයේ බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කිරීම.	මාසික පදනම මත බැංකු සැසඳුම පිළියෙල කළ යුතුය.
4 සියළුම ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ගිවිසුම් විවෘත ප්‍රදේශයක තබා තිබීම.	ගිවිසුම් සුදුසු ආරක්ෂිත ස්ථානයක තැබිය යුතුය.
5 මතුදාතම් වෙක්පත් අදාළ දිනය ඵලබන තෙක් මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ සිටින විධායකයකු සන්තකයේ තැබීම.	මතුදාතම් වෙක්පත් සඳහා ලේඛනයක් පවත්වාගෙන යා යුතු අතර වෙක්පත් ආරක්ෂිතව තැබිය යුතුය.
6 සෑම මාස 06 කට වරක් පමණක් අයවැයගත අයභාරය සහ සත්‍ය අයභාරය සමඟ සැසඳීම	සෑම මාසයකටම වරක් අයවැයගත අයභාරය සත්‍ය අයභාරය සමඟ සැසඳීම
7 ඉන්වොයිසි පරීක්ෂා කිරීම සහ අනුමත කිරීම සඳහා විධිමත් ක්‍රමවේදයක් නොතිබීම.	මූල්‍ය කළමනාකරු විසින් ඉන්වොයිසි පරීක්ෂාකර අනුමත කරවීම.
8 ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබාදෙන මාසික වාර්තා සුපරීක්ෂණය නොවීම.	ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබාදෙන මාසික වාර්තා සුපරීක්ෂණය කිරීම.

(b)- (ලකුණු 05)

(c)- (ලකුණු 05)

(d)

තොරතුරු තාක්ෂණ පොදු පාලනයන්	සිද්ධිමය උදාහරණ
පරිගණක යෙදවුම් සංවර්ධනය	<ul style="list-style-type: none"> • පද්ධති සැලසුම් කිරීම, ක්‍රමලේඛනය සහ ලේඛන ගත කිරීම පිළිබඳ සම්මතයන් නොතිබීම. • පරිගණක භාවිතා කරන්නන් සහ කළමනාකරණය විසින් අනුමත කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් නොතිබීම. • වැඩ බෙදීමක් නොතිබීම මේ හේතුවෙන් පද්ධතිය නිර්මාණය සඳහා වගකිව යුතු අය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා වගකිව යුතු නොවීම.
වැඩසටහන්වලට අනවසර වෙනස්කම් වැලැක්වීම හෝ අනාවරණය කර ගැනීම	<ul style="list-style-type: none"> • වැඩ බෙදීම. • පරිගණක මෙහෙයුම් කාර්ය මණ්ඩලයට ප්‍රවේශය සීමා කිරීම සඳහා වැඩසටහන් සඳහා මුරපද ආරක්ෂාව. • අගුළු දැමූ දොරවල් මඟින් මධ්‍යම පරිගණකයකට ප්‍රවේශය සීමා කිරීම. • ප්‍රති-වෛරස මෘදුකාංග භාවිතා කිරීම සහ බලයලත් නොවන වැඩසටහන් හෝ ලිපිගොණු භාවිතය තහනම් කරන ප්‍රතිපත්ති. • වැඩසටහන් වල පසු පිටපත් ගෙන වෙනත් ස්ථානවල ගබඩා කිරීම.
වැඩසටහන් වෙනස් කිරීම් පරීක්ෂා කිරීම සහ ලේඛනගත කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> • පරීක්ෂණ ක්‍රියාපටිපාටි ක්‍රියාත්මක නොකිරීම. • විධිමත් ලියවිලි නොමැති වීම. • පරිගණක භාවිතා කරන්නන් හා සම්බඳ අය සිදුකරන වෙනස් කිරීම් අනුමත කිරීම. • අදාළ ක්‍රියාපටිපාටි සම්බඳයෙන් කාර්ය මණ්ඩලයට විධිමත් පුහුණුවක් ලබා නොදීම.
දත්ත ලිපිගොනු වලට අනවසර සංශෝධන වැලැක්වීම පාලනය කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> • දුරස්ථ පර්යන්ත හරහා භෞතික ආරක්ෂාව. • තොරතුරු තාක්ෂණ අංශයේ බලයලත් පිරිස් සඳහා සීමිත ප්‍රවේශය. • ෆයර්වෝල් නොතිබීම. • මුරපද වැනි පරිශීලකයන් හඳුනා ගැනීමේ පාලනයන්. • දත්ත කේතනය කිරීම.
මෙහෙයුම්වල අඛණ්ඩතාව සහතික කිරීම සඳහා පාලනයන්	<ul style="list-style-type: none"> • වැඩසටහන් සහ දත්ත ගොනු වල අමතර පිටපත් වෙනත් ස්ථානයක ගබඩා කිරීම. • ගින්නෙන් සහ වෙනත් උපද්‍රව වලින් උපකරණ ආරක්ෂා කිරීම. • විකල්ප බල ප්‍රභව. • ආපදා සැලසුම්කරණ ක්‍රියාපටිපාටි. • නඩත්තු ගිවිසුම් සහ රක්ෂණය.

(ලකුණු 08)

(e)

- අඛණ්ඩතාව සහ සදාචාරාත්මක වටිනාකම් සන්නිවේදනය සහ බලාත්මක කිරීම
- නිපුණතාවයට කැපවීම
- පාලනය පිළිබඳ වගකිවයුතු අයගේ සහභාගිත්වය
- කළමනාකරණයේ දර්ශනය සහ මෙහෙයුම් විලාශය
- සංවිධාන ව්‍යුහය
- අධිකාරිය සහ වගකීම පැවරීම
- මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්ති සහ භාවිතයන්

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 25)

9 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 03 - අභ්‍යන්තර පාලනයන් සහ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාවලීන්

(a)

- 1 අයහාරය
- 2 වෙළඳ ලැබිය යුතු ශේෂ
- 3 ආදායම් බදු
- 4 සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු
- 5 පරිපාලන වියදම්
- 6 බෙදාහැරීමේ වියදම්
- 7 තොගය
- 8 දේපල, පිරිසත හා උපකරණ
- 9 මුදල් හා බැංකු ශේෂ
- 10 කාලීන ණය

(ලකුණු 05)

පරිච්ඡේදය 05 - අවදානම් තක්සේරුව සහ විගණන ක්‍රියාවලිය

(b)

- 1 මූල්‍ය ප්‍රකාශණයන් හි සංරචක (උදා: වත්කම්, වගකීම්, හිමිකම්, ආදායම් සහ වියදම්)
- 2 පරිශීලකයන් අවධානය යොමු කිරීමට නැඹුරුවන අයිතම තිබේද යන්න
- 3 ආයතනයේ ස්වභාවය, කර්මාන්ත සහ ආර්ථික පරිසරය
- 4 ආයතනයේ හිමිකාරිත්ව ව්‍යුහය සහ මූල්‍යකරණය
- 5 මිනුම් ලකුණෙහි සාපේක්ෂ අස්ථාවරත්වය

(ලකුණු 04)

පරිච්ඡේදය 06 - විගණන සාක්ෂි

(c)

අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ උපකල්පනය මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ මූලික මූලධර්මයක් වන අතර එම නිසා ආයතනයෙහි අඛණ්ඩ පැවැත්මක් ඇත්දැයි තක්සේරු කිරීම කලමනාකරනයට අවශ්‍ය වේ. පහත මූල්‍ය ඇඟවීම් මගින් ආයතනයක අඛණ්ඩ පැවැත්මෙහි වලංගුතාවය පිළිබඳව අවධානය යොමු කරයි.

මූල්‍ය ඇඟවීම්

- ශුද්ධ වගකීම් හෝ ශුද්ධ ජංගම වගකීම් තත්වය.
- අළුත් කිරීමේ හෝ ආපසු ගෙවීමේ අපේක්ෂාවක් නොමැතිව ස්ථාවර කාල වකවානු සඳහා ගනු ලැබූ ණය නිරවුල් කිරීමේ දින ආසන්න වීම.
- ණය හිමියන්ගේ මූල්‍ය ආධාර ඉවත්කර ගැනීමේ ඇඟවීම.
- සෘණාත්මක මෙහෙයුම් මුදල් ප්‍රවාහ (පසුගිය හෝ අනාගත).
- අහිතකර මූලික මූල්‍ය අනුපාත.
- සැලකිය යුතු මෙහෙයුම් අලාභ හෝ මුදල් ප්‍රවාහ උත්පාදනය සඳහා භාවිතා කරන වත්කම් වල වටිනාකම සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටීම.
- ලාභාංශ හිඟ හිටීම හෝ අත්හිටුවීම.
- නියමිත දිනට ණය හිමියන්ට ගෙවීමට නොහැකි වීම.
- ණය ගිවිසුම් වල කොන්දේසි වලට අනුකූල වීමට නොහැකිවීම.
- ණය පදනමින් සිදුකල ගනුදෙනු මුදල් පදනමට මාරු කිරීම.
- අත්‍යාවශ්‍ය නව නිෂ්පාදන සංවර්ධනය හෝ වෙනත් අත්‍යාවශ්‍ය ආයෝජන සඳහා මූල්‍ය පහසුකම් ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම.

කලමනාකාරිත්වය විසින් අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ උපකල්පනය සුදුසු නොවන බව නිගමනය කරන්නේ නම්, ඔවුන් වෙනත් පදනමක් මත ගිණුම් සකස් කිරීම අවශ්‍ය වේ.

(ලකුණු 05)

පරිච්ඡේදය 07 - විගණන වාර්තාකරණය

(d)

1 ණය කොන්දේසි කඩ කිරීම

මේ හේතුවෙන් සමාගමට ඉල්ලු සැනින් ණය මුදල ආපසු ගෙවීමට සිදුවේ. මේ හේතුවෙන් දැනට ගෙවිය යුතු මුළු ණය මුදල, ජංගම වගකීම් ලෙස නැවත වර්ග කල යුතුය. ආයතනයේ කලමනාකාරිත්වය විසින් මෙම ගැලපීම සිදු කිරීමට එකඟ නොවන්නේ නම්, එය ප්‍රමාණාත්මක ගැලපීමක් බැවින් විගණක විසින් විගණන මතය විකරණය කිරීමට සලකා බැලිය යුතුය.

2 තොග අලාභ

2021 දෙසැම්බර් 31 (වාර්තාකරන දිනට) දිනට තොගයෙහි ධාරණ අගය රු. 44, 493, 000/- විය. කෙසේ වුවද, 2022 ජනවාරි 01 දින එම තොගය විකුනා ඇත්තේ රු . 42, 800, 000/- කට වේ. මේ හේතුවෙන් සිදු වී ඇති රු 1,693, 000/- ක තොග අලාභය ප්‍රමාණාත්මක ගැලපීමකි. ශ්‍රී. ල. හි. ප්‍ර. අංක 10 අනුව මෙම තොග අලාභය ලාභාලාභ ගිණුමට ගැලපිය යුතුවේ. කලමනාකාරිත්වය විසින් මෙම ගැලපීම සිදු කිරීමට එකඟ නොවන්නේ නම්, එය ප්‍රමාණාත්මක ගැලපීමක් බැවින් විගණක විසින් විගණන මතය විකරණය කිරීමට සලකා බැලිය යුතුය.

3 ක්ෂය

සමාගම විසින් වර්ෂය තුළදී ගිණුම්ගත කර ඇති ක්ෂය ප්‍රමාණය රු. 1,250, 000/- ක් වන අතර එය වාර්ෂික ක්ෂය ප්‍රමාණයෙන් 50% කි. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට නොගලපන ලද ඉතිරි වටිනාකම ප්‍රමාණාත්මක මට්ටමට වඩා පහල මට්ටමක් බැවින් නොගලපන ලද මුළු ගැලපීලි වල වටිනාකම ප්‍රමාණාත්මක මට්ටමට වඩා වැඩිද යන්න සහතික විය යුතු අතර ඒ අනුව මතය විකරණය කල යුතුය.

සමස්තයක් ලෙස ඉහත ගැලපීලි වල බලපෑම ප්‍රමාණාත්මක වන අතර, කලමනාකරණය විසින් ඉහත කරුණු වල බලපෑම ගැලපීමට එකඟ නොවන්නේ නම් ඒ අනුව විගණක විසින් සුදුසු පරිදි මතය විකරණය කල යුතුය.

(ලකුණු 07)

පරිච්ඡේදය 07 - විගණන වාර්තාකරණය

(e) පහත අවස්ථා වල විගණක තම විගණන වාර්තාවේ මතය විකරණය කල යුතුය.

- ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව මූල්‍ය ප්‍රකාශණ සමස්තයක් ලෙස ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර නොවේ යන්න විගණකගේ මතය වූ විට,
- මූල්‍ය ප්‍රකාශණ සමස්තයක් ලෙස ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර නොවේද යන්න නිගමනය කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණවත් යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට විගණකට නොහැකි වූ විට.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 25)

C කොටසෙහි අවසානය

Notice:

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”. The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2021 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka). All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)